

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvezčer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za

10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne pett-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravljenstvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolpa“.

Upravljenstvu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

O zavarovanji delavcev proti nezgodam.

(Konec.)

Podjetnik dela, katero je zavarovati, vezan je, nemudoma ukreniti vse potrebno, da se postrežejo in ozdravijo delavci ali poslovatelji, kateri njemu služijo, a so se pri delu ponesrečili. Za stroške izza nezgode pa do preteklih štirih tednov ima zaleči podjetnik tedaj, če za to ni pravi čas občina ali pa kaka bolna zaloga poskrbela, in če je poškodovani ubožec. Kadar bi pa kdo drug, brez ozira na določbe tega zakona, imel poplačati te stroške, tedaj ostane podjetniku pravica, iskati pri njemu povračilo. O tacih pravicah podjetnikovih do povračila je prav tako soditi, kakor je to predpisano gledé pravic občin do povračila v zakonu od 3. dne decembra 1863. (Drž. zak. št. 105).

Ako iz delavske nezgode sledi smrt, tako odškodnina razun tistega, kar po § u 7 uneščenemu gre za dobo pred duevom smrti, obseza tudi še:

- a) pogrebne stroške, ki jih je nastaviti po krajevem običaji, ki pa največ smejo znašati 25 gld.;
- b) prihodnino, ki se jo ima dajati za unesrečenim mrtvim ostalim od dneva smrti nadalje; Ta prihodnina se ravna po določbah §-a 7, v raztavah 2 do 6 te, in sicer znaša
 - a) za udovo ubitega, dokler živi ali se zopet ne omoži, dvajset procentov;
 - b) za udovca, če je za zasluzek nesposoben in dokler to traja, dvajset procentov;
 - c) za vsacega ostalega zakonskega ali nezakonskega otroka, dokler ni petnajst leta izpolnil, deset procentov; in če je otrok izgubil očeta in mater, ima prihodnine petnajst procentov letnega delavskega zasluka;
 - d) za sorodnike vzhodne vrste, ostale za umršim, če jih je samo le-ta živil, do njih smrti ali dokler ne prestanejo biti potreben, dvajset procentov letnega delavskega zasluka.

Ako se udova znova omoži, tedaj se je oddeli s trikrat tolikšnim zneskom, kolikor je imela

letne prihodnine. Pri udovci, ki se je zopet oženil, se pa zastran prihodnine na to ne gleda.

Zavarovati se je v smislu tega zakona pri zavarovalnicah, ki se imajo osnuti v to posebno svrhu. Praviloma naj se tako zavarovalnico ustanovi za okraje vsakatere trgovinske in obrtne zbornice. Članovi tem zavarovalnim zavodom so podjetniki del, katera je zavarovati treba in se vrše v okrajih zavoda, nadalje pa tudi delavci in poslovatelji.

Posle o zavarovalnicah je voditi zborni ustajnjemu načelnosti, tretjino mož v to načelninstvo volijo podjetniki, drugo tretjino zavarovani (delavci in poslovatelji), tretjo tretjino, to je zupne može imenuje minister za notranje zadeve.

Zavarovalnice so postavljene na načelo vzajemnosti, a zavaruje se s plačevanjem trdne premije. Cenovnik premijam določi za prvo leto vlada, za naslednja leta pa načelninstvo zavarovalnice, a država ga mora odobriti. Določevati cenovnik, v to bodo naredbinim potom vsa vršila, ki so se dolžna zavarovati, razdeljena na podlagi nezgodne statistike v nevarnostne razrede, in sicer kakor se bode nevarnost za nezgode poprek pokazala v posamičnih proizvodstvih.

Po prečna nevarnost za najnevarniša podjetja se bode zaznamovala = 100, in z le-to primerjati bode poprečno nevarnost pri družih delih ter izraziti jo v procentih. Vsak nevarnostni razred pa ima obvezati več procentnih členov. Tako na primer bi najvišji nevarnostni razred obsegal procentne člene od 95 do 100; ako bi katero delo zbog svoje poprečne nevarnosti spadalo v ta najvišji nevarnostni razred, moglo bi torej priti v nevarnostno število 95 ali 97 itd. Zavarovalnica bode podjetje uredila v viši ali niži procent nevarnostnega razreda, čim manj, oziroma čim več naprav v prevrampingu nezgod rečeno podjetje ima. To bode vspodbujalo podjetnike, kolikor moči s primernimi napravami preprečiti in prevbraniti nezgode. Za vsaki nevarnostni procent je namreč v cenovniku določena premija, a to na jeden goldinar delavskega zasluka. Podjetje bode moralo kot zavarovalnico na leto plačati določeno si premijo, to-

likokrat pomnoženo, kolikor goldinarjev so njega delavci v tem letu zaslužili. V cenovniku določeno zavarovalnino plača podjetnik in sicer

- a) vso za zavarovane, katere si poprek na dan manj kot 1 gl. zaslužijo, tako tudi za učence, volontérje, praktikante in druge take osebe;
- b) 75% zavarovalnine za tiste, ki si prislužijo več kot 1 gold. na dan; tukaj torej odpade 25% na zavarovane.

S tem bi bile podane najpoglavitnejše točke iz avstrijskega našega načrta za zavarovanje delavcev proti nezgodam. Strokovnjaki in časopisi naši oglasili so mnogo svojih misij in dvojb glede te vladne predloga, zlasti primerjanje z nemškimi, kako izpremenljivimi načrti o tej stvari, nagiba jih sedaj na to stran, sedaj na ono. Vendar pa se je skoraj splošno pripoznalo, da more tudi po tem potu, kakor ga kaže naša vlad, dozoret blagovito to socialno delo. Upati je tedaj, da državni naš zbor označuje vladnej predlogi posebnih zavir stavil ne bode, izmisi tiste državne poslance, ki bodo stvar samo za tega delj pobijali, ker je prišla iz narocaja sedanje avstrijske vlade. — 0. —

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 8. marca.

Češki klub je izročil kardinalu Schwarzenbergu, ko je ta prišel na Dunaj k glasovanju o izjemnih naredbah, memorandum zaradi ustanovljenja češke bogoslovsko fakultete v Pragi. Ta spomenica, katero so podpisali Rieger, Schrom in grof Richard Clam-Martinic, poudarja potrebo češke bogoslovsko fakultete v Pragi, da bodo mogli češki bogoslovci izobraziti se v maternem jeziku in da bodo češko vseučilišče popolno, kakor je nemško, ter se obrača na kardinala, da on izreče o tem svoje mnenje.

Zaradi štirimilijonneg posojila začelo se je mesto **Zagreb** zopet pogajati s Pariškim konzorcijem kapitalistov, katero zastopa Josip Horner.

Danes bode v **ugerski** zbornici poslancev Ignacij Helfy interpelovali vladu o vnanjem položaju zlasti o uplivu nemško-ruskega prijateljstva ne srednjeevropsko zvezo.

LISTEK.

Časnikarstvo in naši časniki.

(Odgovor g. prof. Šukljeju.)

(Dalje.)

Sedaj prestopimo k glavnemu delu Šukljeve kritike (dopisi v „Edinosti“ št. 14, 15, 16 in 17), kateremu so prejšnji trije dopisi bili nekak uvod. Res lepo razmerje! Oglejmo si najprej napis njegev kritiki: „Literarna tatvina in podlistek „Sl. Naroda“ o časnikarstvu in naših časnikih“. Po teh besedah lahko vsak sudi, kak duh veje v teh Šukljevih dopisih. Kar si je le mogel zabavljivega izmisli, navasil je na podlistkarja in to vse zato, ker je podlistkar pri nekaterih točkah posamezne stavke ali odstavke povzel po besedah iz Wuttke. Povzel sem pa to po besedah, ker se mi je dozvedalo, da Wuttke mej vsemi najjasnejše razklaže začetek in razvitek dotičnih predmetov. Ta učeni Šuklje neprestano jaha svoje zgodovinsko kljuse iz francoske revolucije, ter misli, da bi bil moral po zgodovinarski navadi pri vsakem stavku in odstavku pristaviti porabljeni vir, ali da bi bil moral dotične knjige na čelu vsem podlistkom naznani. Že prej

sмо (upam) dovoljno dokazali, da podlistki v časopisih neso zgodovinske razprave, da že po svojem bistvu nemajo nič opraviti z zgodovinsko znanostjo. Da bi bil razsrdenima učenjakoma in dopisnikoma „Edinosti“ v Trstu pokazal pot do nagromadenega gradiva o časnikarstvu (o tujem, ne o slovenskem), napisal sem bil konci zadnjega podlistka vse knjige ki so mi dajale več ali menj gradiva. Ker sta se pa ta dva učenjaka toliko intila (mejsebojno zavarovanje kravice in telic!) rekeli sem uredniku, da naj z izročeno mu kratko opazko pri prvej priliki prijavi rečene knjige in spise. In res je „Slovenski Narod“ od 19. januvarja (št. 16) prijavil sledete:

„Da se učenjaki v ljubeznjivi „Edinosti“ ne bodo po nepotrebni belili glav, naznanjam že tukaj — mesto konci zadnjega podlistka — vire, iz katerih sem povzel zgodovinske podatke o začetku in razvitku kamnotiskanih dospovalnic, novinarskega urada in raznih podjetij za dalekopisne poslanice; ti so: Knight Hunt: The fourth estate or contributions to the history of newspapers and of the liberty of the press; 2 zvezka. London 1850.

E. Hatin: Histoire du journal en France. Paris 1853 (to najstaršo in najslabšo Hatinovo knjigo je tudi

naš kritik Šuklje zajahal, drugih dveh ne pozna); dosta imenitnejše pa je sledeče delo: E. Hatin: Histoire politique et littéraire de la presse en France; 4 zvezke, Paris 1854—1861; potem pa Bibliographie historique — — — (Paris 1866), od istega pisatelja.

Dr. A. Wiesner: Denkwürdigkeiten der österr. Censur — — — 1847.

H. Wuttke: Die deutschen Zeitschriften — 1875.

F. Giehne: Zwei Jahre österr. Politik in Lienbacher: Oesterreichs Pressgesetz und Erläuterung des österr. Pressgesetzes.

Potem naštevam celo vrsto člankov (14) v „Neue Freie Presse“, ki je v njih obravnavala dunajsko Skandal und Revolverpresse. Na zadnje še očitno pristavim: Ta učeni aparat pa podlistku nikakor ni primeren.“ — — —

Vse to navajanje bilo je zaman; razdraženega ter v podlistkih na več mestih bičanega prof. Šuklja izjava in prijava nikakor ni zadovoljila. Jedenkrat očita in zahteva, da bi bil podlistkar moral na čelu dotičnih podlistkov te knjige prijaviti. Na drugem mestu pa neče celo verovati pošteni in očitni izjavi, ter brez vsega povoda sumniči podlistkarja, da je hotel svoje vire zatajiti. Tako neopravičeno sumničenje se more roditi le v najhujšej strasti, v

Vnanje države.

Kakor poroča "Reforma", so nastali kmetski nemiri v okraji Bobržinskem v južnej Rusiji. Kmetje so si s silo prisvojili bojarska posestva, oropali pristave in napravili velika opustošenja. Za napravo miru odposlani Kozaki zadeli so na bud upor. — Ruski agent v Sofiji, Jonin, bode kmalu odpoklican. Kdo pride na njegovo mesto, se še ne ve. Govori se, da ruski ministerski rezident v Cetinji, Kogandor. Tudi še ni odločeno, kdo da pride za poslanika v London. Najverjetnejša kandidatura je ona poslanika v Stuttgartu, gospoda Staala.

Katkov govor v svojem listu o **russko-nemškem** približanju, in pravi, da to priateljstvo ni naperjeno proti nikakaj vladi, ter je tedaj najboljše sredstvo za obranjenje miru. Vnani odnošaji Rusije so najboljši. Avstrija odkritosrečno želi priateljstva z Rusijo; Anglija je zaradi Merva jako hladnokrvna, Rusija se pa zato ne meni za mejnaročna vprašanja, ki izvirajo iz egiptovskih zadev. Tudi odnošaji s Turčijo so dobri, patrijarhijski prepir jih ne moti, ker se ne zahteva posredovanje Rusije, in tudi okolnosti tega ne zahtevajo. — Kakor "Gazette Diplomatique" poroča, je že v oktobru bilo sklenjeno prestaviti Orlova v Berlin, kot dokaz odkritosrečnega priateljstva proti Nemčiji. Avstro-nemška alianca ostane, kakor je bila dozdaj; Rusija se je približala Nemčiji iz ljubezni do miru, pa ni sklenila nobene aliancje z Nemčijo in njenimi zavezniiki. Vprašanje o razročenju se je mognedre omenjalo; a naposled se je sklenilo za zdaj obdržati status quo.

Komisija za pretresovanje novega šolskega zakona **francoske** zbornice je sklemila takoj zahtevati rešitev vprašanja o povisjanju učiteljskih plač, če tudi se je naučni minister, ki je v torek načel zato se udeležil posvetovanje te komisije, na vso moč potegoval zato, da se posvetovanje o tem v zbornici odloži dokler ne pride debata o budgetu za 1885. leto na vrsto. To pa ni jedina točka, v katerej se vlada in večina zbornice ne strinjati. Tudi zaradi imenovanja šolskih vodij so njni mnjenji različni. Vlada hoče, da ostane, kakor je to bilo do zdaj, da bodo imenovali vodje rektorji, zbornica pa hoče, da se ta pravica izroči prefektom. Nadalje predlaga komisija, da smejo občine darove in zapuščine za verske šole uporabljevati za posvetne šole. Vlada pa temu ne more pritrditi, ker bi to motilo dobre odnose mej Vatikanom in republiko. Ta nasprotja mej zbornico in vlada utegnejo prouzočiti ministerško krizo.

Več liberalnih frakcij **nemškega** državnega zabora se je zdjnilo in osnovalo novo "nemško svobodomiseln stranko". Ta stranka šteje 110 članov in je najmnogoštevilnejša v nemškem državnem zboru. Njen program je: odgovorno državno ministerstvo, svoboda govora, varovanje narodovih pravic, zagotovljenje volitve svobode, jednakopravnost pred zakonom brez ozira na osebo ali stranko, popolna svoboda vesti in vere. Ta nova stranka bude zopet delala nove sitnosti nemškemu kancelarju, in misli se že, da bode on sedaj prisiljen, bolj približati se katoliškemu centru, ako bode hotel nadaljevati sedanjeno svojo politiko.

Angleški general Graham mora se v vzhodnem Sudangu pripravljati k daljšim bojem, in misli napasti Osman Digma, ki taboruje pri Tamanidu na potu iz Suakima v Berber. Pri El-Tebu ni bil poražen Osman Digma, a le jeden del njegove armade. Osman sam je že tedaj stal na severo-zahodu od Suakima. Mnogi beguni poražene vojske so se že pridružili Osmanu. Proti Osmanu je sicer izdal Graham nek oklic, pa to bode javljene uklonilo sovražnega vodjo. Zdaj so se že zopet vse čete angleške ekspedicije, ki je bila odšla proti Trinkitatu vrnile v Suakim. Verojetno kmalu odrine vojska proti Osmanu. — Iz Kartuma se pa poroča, da je jeden

zlobnem človeku, ki misli, da na svetu ni poštenega človeka. Se ve da tako strastno sumničenje je bilo bičanemu Šuklju neobhodno potrebno, da bi se mogel znositi nad podlistki, ki so mu toliko presedali.

Tako premišljeno sumničenje ne velja, ni dopuščeno nikjer mej olikanci in celo mej priprostimi ljudmi ne, ker tudi v teh živo klije čut poštenosti, ki jim ne dopušča brez povoda, brez dokazov drugim podtikati nepoštenost.

Podlistkar ni nikak zgodovinar in tudi ne more in ne sme biti, zato je podlistkom neprimeren vsak učeni sparat. Drugače mora ravnati zgodovinar; temu je učeni sparat primeren, potreben. In glejte, pa čudite se! Ta vestni, ta natančni, ta toli učeni prof Šuklje je v dunajskem "Zvonu" od leta 1876 prijavil zgodovinsko razpravo: "Dvori in plemstvo na Nemškem v XVIII. stoletju" (str. 329 in 344), pa vendar ni niti na čelu niti na konci razprave navedel svojih virov ali pomožnih knjig; tega ni storil tudi sredi razprave celo na str. 328 ne, ko omenja Biedermanove knjige, pri katerej bi veden zgodovinar bil pristavljal kako opazko. In to je zgodovinska razprava, ne pa kakov šaljiv in zbadljiv podlistek v političnem dnevniku, ki razen resničnosti

oddelek Mahdijevih vojakov bil poražen od Gordona prijaznih rodov. Tudi je drugo rekognosciranje polkovnika Stewarta po Belem Nilu bolje izpolo, kakor prvo. Mnogo šejkov se je podvrglo in obljubilo pripeljati druge šejke. Govori se, da je Mahdi vsem šejkom na Belem in Modrem Nilu prepovedal vojevati se in tuji ne izzivati nikakih sovražnostij; tudi je jim prepovedal napasti Sennar ali Kartum. Vojski iz El-Obeida pripovedujejo, da je Mahdi jako vesel, da ga je Gordon imenoval kordofanskim sultonom. Mahdi je neki izgubil mnogo upliva pri mahomedancib, ker si je vzel več žen, kakor dovoljuje koran. Pot mej Suakimom iz Berberom je prosta. Mahdi je neki ukazal vse puške oddati v vladne zaloge, in je izjavil, da so lastnina egiptovske vlade; in jih hoče izročiti samo njenim zastopnikom. Angleška vlada storila je obširne diplomatične ukrepe proti Mahdiju. Kapitan Speedy odšel je z oficijalno misijo in Abisinijo. Izročil bode pismo angleške kraljice kralju Ivanu. Massanah bode neki svobodna luka in Abisincem se bode ponudilo urejenje meje v vzhodnjem Sudangu. Gordon neki hoče s svojimi naredbami napravljati iznenadenje. Ziber paša, znani lovec robov bode neki vladar Sudana in bode stoloval v Kartumu. Gordon se sicer nadeja, da se bode robsko vprašanje v jednem letu rešilo z ustajo robov proti svojim gospodom mej Nilom in Congo — gotovo jako fantastično upanje.

Kasala je od vseh strani obkoljena od sovražnika, položaj je nevarnejši, kot je bil ob svojem času v Sinkatu. — Jeden angleški bataljon v Kajirji dobil je povelje takoj podati se v Egipt. — "Timesov" dopisnik Aleksandrijski trdi, da je sedaj v Egiptu večja nevoljnost na Angležu, kot je bila pred dvema letoma. — Predvčeraj je spodnej zbornici objavil lord Tikmaurice, da so Italija, Nemčija, Avstro-Ogersko, Francija in Španija Angliji čestitali na njenej zmage v Sudangu. Hartington je predložil dostavni kredit 370.900 funтов sterlingov za egiptovsko ekspedicijo.

Dopisi.

Iz Trsta 7. marca. [Izvirem dopis.] Tržaški Slovenci smemo biti zadovoljni z veselicami in plesi, katere so naša društva prirejala v predpustnem času.

Res, da so bili nekateri plesi le srednje obiskani, v obče pa je bil dobiček in znaten napredok pri vseh, če ne gmotno, pa v narodnem oziru, za narodno probubojo in razširjenje narodno ideje. Priporočalo bi se za v bodoče, da bi se ozir jemalc na razne dneve, ker ni vse jedno, je li veselica prve dni, sredi ali koncem meseca, sredi ali koncem tedna

Imeli smo vseh vкупno 14 plesov in veselic, gotovo lepo število, zlasti ako pogledamo nekaj let nazaj. Zdaj že prostede dišemo in naši nasprotniki dan na dan bolj spoznavajo, da smo mi tukaj doma, da nesmo gostje, kakor so nam nekdaj radi rekali.

Čitalnica, najstarše slovensko društvo v Trstu bilo je že na kraji propada, a nekatere rodoljubi so se v očigled tej nevarnosti zopet živo poprijeli, napravili so strogo red in zdaj vstrajno operirajo ter pridobivajo vedno novih članov in boljših in višjih krogov.

"Sokol," mlada narodna garda pridobil si je v svojem dveletnem obstanaku veliko simpatij ne le mej slovenskim občinstvom, temveč celo mej Italijani. Mej njegovimi člani voda strogo red in disciplina. V odboru so nezavisi marljivi in vstrajni možje, katerim je res mar za napredok društva in

obravnane gradiva ne sme kazati nobenih drugih lastnosti zgodovinskih razprav. In kako je z daljšo razpravo "Zgodovinske žene" v istem "Zvonu" (str. 36, 54, 69, 85, 101 in 118) glede na navajanje zgodovinskih virov in pomožnih knjig, vedel bode učeni naš kritik Šuklje pisovatelj "Zgodovinskih žen", pač najboljše: kje jih je navedel, kje pa ne! S tem pa podlistkar ne namerava nikakor pobijati rečenih razprav ali pa Šuklju bog ve kaj očitati, ali ga sumničiti. Tega nikakor ne, — ampak le pokazati sem hotel, kako pristransko in strastno je sodil učeni podlistkar moje krotke podlistke.

Podlistkar se v rečenih oddelkih o začetku in razvitku kamnotiskanih dopisovalnic, novinarskega urada in raznih podjetij za dalekopisne poslanice nikjer ne ponaša z izvirnostjo, temveč naravnost pravi: — "vire, iz katerih sem povzel —". Ko bi prof. Šuklje bil odkritosrečen in pravičen, ne pa po podlistkih toliko razjarjen in strastno pristranski, spodikal se bi' gotovo ne bil zaradi Wuttke o podlistkih. Ko bi podlistkar hotel se ravnati po Homerjevi besedah: ὅπποις δὲ εἰπησθε εἴος τοιούτους τοιούτους τ. j. klin s klinom, moral bi glede na prej omenjeni zgodovinski razpravi jednakodobno vršati, kot je vrišal prof. Šuklje.

kateri delajo na to, da si društvo pridobi vedno večjo veljavo in da tekmuje uspešno z Italijani. Temu društvu pripada nalog, družiti srednji stan, iz katerega se tudi najbolj rekrutuje. "Sokol" navdušuje zlasti našo slovensko mladino, nado bodočnosti. "Sokol" širi svoja krila, akoravno mu je velik demokrat zapretil, da jih pristreže.

Delavsko podporno društvo štev. I. pod pokroviteljstvom cesarjeviča Rudolfa, Tržaško podporno društvo št. II. in mlado pekovsko pevsko društvo morejo najbolj uplivati na nižji stan, kjer je najbolj treba pouka in probujenja. Zapuščena deca naših slovenskih delavcev nema slovenskega pouka, odrasla se polašči in čestokrat pripada k najhujšim našim nasprotnikom. Tem prekoristnim društvom pripada tedaj velika naloga, kolikor le mogoče družiti slovenski živelj, skupno delati za našo stvar, vsestransko podpirati slovenske delavce in napeljavati je k napredku.

V 2. dan t. m. bil je z veliko udeležbo občinstva pogreb gospe Veselje Veselje, rojene Samec, ki je bila uzor tržaškim materam. Odgojila je šestero otrok v narodnem duhu, štiri hčere je oddala štirim odločnim narodnjakom in trgovcem, stebrom nekdanje Rojanske Čitalnice. Pokojna je bila poročena z unukom pesnika Vesela Koseskega. Večnaja jej pamjat!

Iz Slovenske Bistrice 7. marca [Izv. dop.] Na podlagi v zadnjem dopisu priobčene načrte, ukrenila je okrajna šolska oblast, da mora počenši od Velike noči 1884 v tretjem šolskem razredu, oziroma šolskem letu, v Slovenske Bistrici nemščina izključno biti učni jezik. Sredi šolskega leta morajo se tedaj premeniti šolske knjige, katere bode najbrž dobrotnivi "Schulverein" preskrbel. Dalje je učiteljstvo (Lehrkörper) ukrenilo, da se morajo v četrtem in petem razredu slovenske učne knjige odstraniti, da ne smejo biti več v rabi. Se li bodo otroci v tujem jeziku uspešno poučevali, za to se današnji pedagogi ne brigajo. Bistričanom ne služi šola v to, da se vzgajajo koristni člani človeške družbe, ampak nemškutarji, da se v mlada srca zasaja kar odpadništvo in zatajevanja lastnega rodov.

Iz Mozirja 7. marca. [Izv. dop] Sedaj, ko je sklenil oče Pust čas svojega norenja in ko so se tudi nam po plesu šegetave pete nekoliko oblašidle in pomirile, treba bode, da mi Mozirjani, a osobito "Savinjski Sokol", počnemo prav resno misliti na potrebne priprave za Binkoštano slavnost, namreč za slavnost blagoslovljenja zastave "Savinjskega Sokola".

Omenjeno društvo si je izvolilo v ta namen v zadnjem rednem občnem zboru v dan 26. decembra 1883. I. širji odbor, katerega smo ob svojem času v "Slov. Narodu" tudi že objavili. — Ta slavnostni odbor počel bode v kratkem skupno svoje delovanje in odbor "Savinjskega Sokola" smatral si je v svojo dolžnost, opozoriti pred vsem bratska svoja društva "Ljubljanskega Sokola", "Zagrebškega Sokola" in "Tržaškega Sokola" na to za vso Savinjsko dolino važno slavnost.

Navedenim društvom razposlala so se prvotna vabila že pred tremi meseci in v kratkem razpo-

Dalje v prilogi.

Sedaj si oglejmo še Šukljeve zadnje 4 dopise ("Edinost" štev. 14, 15, 16 in 17), v katerih hoče učeni profesor "Narodove" podlistke uničiti, češ, brez vrednosti so, ker so "literarna tatvina". La statistique est aussi la science raisonnée de faits. Po tem načelu hoče podlistkar osvetiti Šukljevo puhlo očitanje. Sam g. Šuklje je nam to delo silno olajšal. Rečeni štirje dopisi njegovi so vsi jednako sestavljeni. Mnogobrojni krajski in daljši odstavki Šukljevega modrovanja in kričanja vrste se z daljšimi in krajskimi nemškimi odstavki iz Wuttke (od podlistkarja mej viri navedenega) in daljšimi ali krajskimi slovenskimi odstavki iz podlistkov "Slov. Naroda". Ti zadnji nemški in poleg pristavljeni slovenski odstavki s firmo: tako Wuttke, tako "Narod" imajo čitatelju ravno pokazati, spričati "literarno tatvino". Podlistkar je odločil in odštel vrstice Šukljevega modrovanja in zabavljanja, da bi natančneje pregledal ostalo vsoto. Ne gledé na široki, debeli in dolgi naslov, potem na vrstice: Wuttke in "Slov. Narod" 279. št. I. l., ima Šukljev dopis (literarna tatvina — — —) v "Edinosti" št. 14 celih 145 vrst njegovega zabavljanja, to je ravno polovico vsega dopisa, druga polovica obsegata one nemške in slovenske odstavke.

(Dalje prih.)

slala se bodo ista tudi na vsa slavna pevska društva po Slovenskem in Hrvatskem ter na vse Čitalnice in bližnje narodne požarne brambe.

Prvotnemu našemu vabilu odgovoril je v navduševalnih besedah odbor „Ljubljanskega Sokola“ ter nam svojo udeležbo pri slavnosti zagotovil z opazko: „da se je bode udeležili v kolikor mogoče mnogobrojnem številu“. — Ta věst, se zná, napravila je v „Savinjskem Sokolu“ in njegovih priateljih veliko radosti in veselja in najdiamo se, da se bode jednakodobno odzvali tudi Zagrebški in Tržaški „Sokol“.

Vsekako pa pričakuje „Savinjski Sokol“, da bodo tudi druga narodna društva, a osobito pevska društva in Čitalnice, bližnje in daljne, pri tej slavnosti v obilem številu zastopana, kajti pomena razkladati nam obširnejše tu ni potreba, ker vsakdo sam ve in zná, da je slavnost o Binkoštih v Mozirji važnega pomena, in ako se je kazala kdaj potreba, je pred vsem sedaj čas prišel, ko se nam je tesneje oklepati drug na druzega, za mili naš zatirani narod navduševati se ter podati si v skupno delovanje bratovško roké. — To potrebo združenja in skupnega delovanja živo čutimo od dne do dne bolj doleno-štajerski Slovenci!

Zastava „Savinjskega Sokola“ bode, kolikor nam je soditi po obrisih, krasna. — Naročila se je v Beči pri jednej prvih firm v tej stroki in bude stala z vsemi potrebščinami vred okoli 500 gld. — Gotova bude do 16. marca t. l. in se potem za nekaj dnij v Ljubljani razstavi slav. občinstvu na ogled.

Vidi se tedaj, da „Savinjski Sokol“ tu ni gledal na denar, nego omislil si je zastavo, na katero bude smelo biti društvo ponosno, in v katero se bude vsak posamični član vsekdar s ponosom oziral ter jez z veseljem prizel svojo Sokolsko zvestobo.

Najdiamo se tedaj, da nam bude prilika dana, v dan 1. junija t. l. pozdraviti v našem prijaznem trgu vse naše slovenske veljake in prvoroditelje, kakor tudi razna narodna društva ter druge goste in prijatelje naše, ki se z nami vred navdušujejo za sveto stvar in za napredek našega naroda slovenškega.

Tedaj rojaki, Slovenci in Hrvatje, na veselo svidenje o Binkoštih v Mozirji!

Domače stvari.

— (Sokolov „Jour-fix“) je danes zvečer v čitalnični restavraciji. Program zanimiv. Začetek ob 8. uri.

— („Časnikarstvo in naši časniki.“) Dolga vrsta podlistkov, priobčenih pod tem naslovom koncem preteklega in začetkom tekočega leta, ponatisnila se je na željo mnogih rodoljubov v posebno 18 1/2 tiskanih pol obsežno knjigo, katera se dobiva v „Narodni Tiskarni“ po 70 kr. Ker se je tiskalo samo 300 izvodov, naj se gospodje, ki si želje omisliti to zanimivo in gledé gradiva važno knjigo, za časa oglašé.

— (Slovenskega društva) predsedništvo je poslancu grofu Henriku Klam-Martinicu telegrafno izreklo najgorkejšo domoljubno zahvalo za po njem nasvetovano resolucijo v korist Slovencem na gimnaziji v Mariboru in Celji. Slava plemenitemu češkemu grofu. —

Knez Serebrjani.

(Ruski spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil I. P.)

VIII. Poglavlje.

Pir.

(Dalje.)

Carjevič Ivan pil je mnogo in jedel malo, molčal, poslušal in vedno utikal se v govorjenje z neskromnimi in razjaljivimi šalami. Največ je moral pretrpeti od njega Maljuta Skurator, četudi Gregor Lukjanovič ni bil človek, ki bil bi vajen prenašati zasmehovanja. Njegova vnanjost napolnjevala je z grozo tudi najpogumnejše. Njegovo čelo bilo je nizko in stisneno, lasje so se začeli skoraj nad obrvimi; čeljusti bile so nerazmerno razvite, črepinja, spredaj ozka, prehajala je proti tilniku v nekak širok kotel, a za ušesi bile so izboklosti, da so se ušesa jedva videla. Videlo se je, da nikako velikodušno čuvstvo razen živalskih nagonov ni moglo prodreti v te ozke možgane, pokrite z debelo črepino in gostimi ščetinami. V teh potezah bito je nekaj neusmiljenega in obupnega. Gledoč Maljuto, videl si, da bi zaman iskal na njem kaj človeškega. V istini se je on navorstveno ločil od vseh ljudij, živel je mej njimi, kakor posebnež, ogibal se je

— (Za kmetski stan.) V mnogih listih nemških je čitati, da naše poljedelsko ministerstvo pripravlja načrte za naslednje velevažne zakone: o prostej razdelnosti zemljišč, o določbah za delitev díline, o prenarebni dednega prava; dalje za „Kmetske domove“ po amerikanskem vzgledu („home stead“ — kar je naš list že razpravljal), gledé najmanjšine, potrebne za obstanek, katere bi se torej ne smelo zarubiti, ne eksekutivno prodati; konečno gledé nekacega kmetskega prava. Le-ti načrti, ki so v poglaviti stvarih že zgotovljeni, pridejo še v tekočej ali bližnjej sesiji v državno zbornico.

— (Postopači) se množé v Ljubljani od dne do dne. Tega se lahko osvedoči vsakdo, ki vstopi v sobo za porotne obravnave pri deželnem sodnji. Pri obravnovah je zmirom 60 do 70 takih postopačev, ki se ne ganejo s prostora, če tudi zazvoni poludne, kajti te baže gospodje ne obedvajo „Table d' hôte“, nego posamično, kadar je kateremu dragu „à la charte“ pri frakeljnu „ta grenkega“. Ti kriminalni doktorji prihajajo v porotniško dvorano polni slame in sena v laseh, razdrapani in zakrpani, da nehotoma vsacega zasrbí, kdor jim prido blizu. Porotne obravnave so jim nekaki „kurs“, pri katerem dobé marsikak napotek in miglaj za svoje bodoče življenje. Dobro in umestno bi bilo, ko bi se v tej zadavi kaj ukrenilo.

— (Obravnava proti irredentistom.) Sedaj so določeni dnevi za obravnavo proti irredentistom iz Trsta in Tridenta, kateri, tačas v preiskavi v Inomostu, pridejo pred porotno sodišče. V 12. dan t. m. se začne obravnava proti Tol. Ferruciu iz Rovereda, učencu na trgovskej akademiji v Tridentu; tožen je zavoljo zločina veleizdaje. V 14. dan t. m. pa prideta pred porotnike bivša sourednika Tržaškega lista „Independente“, Henrik Jurettig iz Gorice in Rihard Zampieri iz Trsta zavoljo zločina motenja javnega miru. Obravnava bude predsedoval deželnega soda predsednik dr. pl. Ferrari, zagovarjati pa ima vse tri zatožence dr. V. Neimajer iz Gradca. Vršile se bodo obravnave najbrž z izločeno javnostjo.

— (Za Mateja Pirca spomenik) nabralo se je mej domoljubi po Goriškem 66 gld.

— (Iz Ptuja) se nam 7. t. m. piše: Prvi k „slovenskemu pevskemu društvu“ dal je upisati blagi rodoljub sodnik g. Hrašovec na Koroškem svojega sina Škendra, dijaka na vseučilišči v Gradci. Želeti bi bilo, da slovensko in sploh slovansko občinstvo obrne vso pozornost temu društvu, ter da začnemo pristopati kot udje temu slovenskemu društvu, ki ima izvrševati razmerno jednako nalogu, kot „Sokol“ nekdaj na Kranjskem. Treba tedaj, da se podpira!

— (Zagrebška „Sloboda“) začela je zopet izhajati. Uzrok, da se je ustavila, bil je zares izreden, čuden. Urednik Folnegovič odpotoval je za par dnij v Požego. Iz tega je hotelo drž. pravdnostvo izvajati, da Folnegovič za čas svoje odsotnosti v Požegi ne more biti urednik v Zagrebu izhajajočemu listu in da bi bil moral to premembro bivališča po zakonu naznani. Pri dotičnej obravnavi pa je sodišče spoznalo, da zatožba ni utemeljena, da tedaj nema nobene zavire izdavanju „Slobode“.

vsake družbe, vsekih prijaznih odnošajev, on je nehal biti človek in postal je carski pes, ki je bil pripravljen, raztrgati vsakega, na kogar se je carju zlubilo podražiti ga.

Jedina svitla stran Maljute bila je goreča ljubezen k sinu, Maksimu Skuratovu; pa to je bila ljubezen divje zveri, ljubezen nezavedna, četudi je dohajala do zatajevanja samega sebe. Povekšalo jo je Maljutino častiljubje. Ker je izviral iz nizkega in neplemenitega stanu, mučila ga je zavist pri pogledu bleska in znatnosti, in hotel je pouzdigniti saj svoje potomstvo, počenši s sinom. Jezila ga je misel, da bode Maksim, katerega je on tem silnejše ljubil, ker ni poznal nobene rodovinske privezanosti, v očeh naroda nižji od vseh drugih ponosnih bojarjev, katerih je že on usmrtil po cele desetine. Skušal je z zlatom doseči čast, katere ni podedoval po rojstvu, in s povekšanim veseljem udal se je ubojem: maščeval se je nad sovražnimi bojarji, bogatil z njih plenom, popenjal se v carskej milosti, in mislil je tudi pouzdigniti svojega sina. Pa tudi brez tega bila je zanj kri potrebnost in zabava. Mnogo ljudij je pogubil s svojima rokama, in letopisci pripovedujejo, da je razsekaval trupla usmrtenih s sekiro in metal jih psom, da jih pojedó.

— (Iz pred porotnega sodišča.) Dne 7. t. m. bil je zatožen 24letni blapec Jurij Kokalj, iz Poljan, zaradi hudodelstva uboja. Na praznik svetega Štefana, patrona v Sori, bil je zatožen v gostilnici pri „Širnu“, kjer je služil za blapca. Ponujali so mu gostje od vseh strani pití, in pil je prazoškom na čast nekoliko čez mero, kajti veliko pijače v svojem žalostnem stanu itak ni bil navajen. Kot vdove nezakonsk otrok vžival je malo spoštovanja in komaj začel je sam hoditi, že so ga tirali po svetu, naj si služi kruh. V gostilnici bila sta razen zatoženega še kmetovalec Janez Marn in kmetski fant J. Bernik. Kar zavene šipe v vnanjih oknih, katera je potrla zlobna roka. Kokalj skrben za svojo gospodinjo, katerej je zvesto služil, hiti ven nad porednega pokončevalca šip. Kmalu za njim zapustita gostilno Janez Marn in J. Bernik in se napotita k Starmanu v Sori. Bila je osma ura zvečer, ko sta prišla do šolskega poslopja, kar se sliši nekaj korakov, potem udarec, in Janez Marn je ležal na tleh. Zločinec zbeži, nikdo ga ni spoznal. Tudi Bernik v skrbi za svoje življenje zbeži, ko pa vidi, da je napadovalec odtekel, vrne se k Marnu, ga postavi na noge, in ta ide proti domu, Bernik pa v gostilno k „Širnu“, kamor pride kmalu tudi blapec in zatoženec Kokalj, nekoliko razburjen. Janez Marn je drugi dan umrl, Jurij Kokalj pa je tudi drugi dan izginil. Šel je v Ljubljano in se na Žabjaku ovadil sodnji, da je pobil Janeza Marna. Pri današnji obravnavi je zatoženec dejanje obstal, a dostavil, da ni vedel, koga je pobil, bil je razjarjen nad tistem, ki je okna pobil. Zagovornik dr. Tavčar je predlagal, ker priče Jovane Ušenčenik zaradi bolezni ni prisotne in kerse v obče govor, da ni Jurij, ampak premožni Jakob Kokalj pobil Janeza Marna, in da se Jurij Kokalj le žrtvuje za Jakoba Kokalja, naj se današnja obravnava preloži in pozove priča Jovana Ušenčenik. A sodišče temu predlogu ni potrdilo. Zagovornik dr. Tavčar je v svojem kratkem govoru poudarjal, da je uboj žalostna bolezen na Kranjskem, da pa ima on in že njim vsi prijatelji slovenskega naroda trdno zavest, da zdaj, ko se od dneva do dneva bolj širi mej slovenskim narodom slovenska knjiga, se bode ta grda bolezen s časom mej narodom uničila. — Porotniki so njim stavljeno vprašanje jednoglasno potrdili in sodišče je Jurija Kokalja obsodilo na pet let teške ječe, poostrene s postom. Ženi ubitega, Mici Marn, katera, kakor pravi, bi ne bila ubitega moža dala „za ves svet“ in je zahtevala zanj 500 gld. odškodnine in 20 gld. za pogreb, je sodišče priznalo zadnjo omenjeno svoto in 200 gld., kar pa je več, naj terja civilnim pravnim potom.

— (Za zastavo „Slovenskemu bralnemu in podpornemu društvu v Goriški“) nabralo se je do sedaj 290 gld. 47 kr. Društveni odbor je sklenil, da se zastava blagosloví meseca julija t. l.

— (Iz Celovca) do Vrbskega jezera prične se letos v spomladni graditi tramway-železnica. Mestni zbor Celovški jamči podjetju skozi pet let za 5% obresti.

— (Za pismom o š.e.) Trgovinsko naše ministerstvo je že zgotovilo predlogo glede uravna-

Da bo naš popis tega človeka popoln, moramo privestiti, da je on vkljub omejenemu umu bil, kakor vsaka ropna žival, prekanjen v visoke meri, v bojih odlikoval se je z obupnim pogumom, v občevanji z drugimi bil je nezaupen, kakor vsak blapec, ki je dosegel kako nečuveno čast, in nikdo ni tako pomnil razdaljenja, kakor Maljuta Gregor Lukjanovič Skuratov-Beljski.

Tak je bil človek, proti kateremu se je tako neprevidno obnašal carjevič.

Poseben slučaj podal je Ivanu Ivanoviču povod k zasmehovanju Mučen od zavisti in častiljubja moledoval je dolgo Maljuta za bojarstvo; pa car, ki je včasih spoštoval stare običaje, ni hotel ponizati tega najvišjega ruskega stanu z neplemenitim svojim ljubljencem, in ni se zmenil za njegove prošnje. Skuratov hotel je opomniti o sebi Ivana. Ravno ta dan, ko je prišel car iz svoje spalnice, padel je predenj, našel svoje zasluge in prosil za bojarsko kupo. Ivan ga je potrepiščivo poslušal, potem se je pa zasmehjal in imenoval ga psa. In zdaj pri mizi napeljal je carjevič govor na Maljutino neuspešno prošnjo. Ne bi bil omenil tega carjevič, ko bi bil bolje poznal Gregorja Lukjanoviča!

(Dalje prih.)

vanja in zboljšanja plače pismonoš in izroči jo še v tekočem zasedanji državnemu zboru.

(V Ameriko) odpeljalo se je včeraj šestnajst mož iz Struge blizu Ribnice. Namenjeni so v Ameriko preko Dunaja in Bremena.

(Delalsko podporno društvo v Trstu) imelo je koncem preteklega leta 1021 moških, 242 ženskih članov. Mej letom obolelo je 323 moških in 36 žensk, za katere vse se je plačalo 4802 gld. 92 kr. podpore. Društveno premoženje znašalo je 11.260 gold. 31 kr.

(Arelska železnica) je najbolj strma v vsej Avstriji. Razmera strmine v številkah določena je $\frac{1}{33}$. Za tega delj bodo po tej progi vozili posebni velikanski stroji. Vsak lokomotiv za Arelsko železnicu je 82 ton (1640 stotov) težak in stane 43.000 gld.

(Razpisano je mesto) stavbenega pristava na Kranjskem in stavbenega praktikanta z adjutumom. Prošnje do konca t. m. na deželno predsedstvo za Kranjsko.

Telegram „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 8. marca. Communique severne železnice objavlja, da so obravnavanja z vlogo dospela tako daleč, da je ravnateljstvu možno na 7. dan aprila sklicati izredni občni zbor, da se sklepa o dosedanjih dogovorih. Po odobrenju občnega zbora bode se napravila predloga državnemu zboru.

Najnovejše vesti.

„Times“ poročajo iz Haidzonga: General Negrier s svojimi četami pomika se proti Bacinahu, kjer je baje veliko število rednih kitajskega vojakov.

V Peterburgu nabili so se včeraj plakati, v katerih je razpisanih pet tisoč rubljev tistem, kateri bi objavil toliko, da bi se moglo zaseči bivšega štabnega kapitana Degajeva, ki je umoril Sudejkina. 10.000 rubljev pa dobi tisti, ki pomaga ugrabiti morilca.

V Rimu umrl je včeraj kardinal Di Pietro.

Nemški državni zbor izvolil je Levetzova zopet predsednikom. Frankensteina prvim, Hoffmannu drugim podpredsednikom.

V nemškem državnem zboru prišla je včeraj tudi znana zadeva Laskerjeva na vrsto. Poslanec Rickert izrazil je v imenu Láskerjevih priateljev amerikanske zbornici zahvalo, na kar je predsednik konstatoval, da se govornik ni držal opravilnega reda. Na to je navstala debata, pri katerej se je napadalo postopanje državnega kancelarja. Eugen Richter opomni, da je kritika uradnih dejanj kancelarja poslancem vsekdar slobodna. Ko potem začne Möller svoj govor, kazooč na v dvorani visečo, po nemških Amerikancih poklonjeno zastavo, segel mu je predsednik v besedo, češ, da ne govari po opravilnem redu in da je ta zadeva dogdana.

Poziv.

Po sklepnu Čitalničnega pevskega odbora priredi se 19. t. m. veliki pevski koncert; v to svrhu se najljudneje vabijo vse častite gospe in gospodičine pevke, kakor gg. pevci pevskih skušenj v polnem številu se udeležiti.

Prihodnja pevska skušnja za gospode bo v ponedeljek 10. t. m.; za mešani zbor pa v torek, vselej točno ob 8. uri zvečer.

Peški odbor.

Narodne-gospodarske stvari.

Cesarjevič Rudolfovo sadjerejsko društvo za Spodnji Štajer v Št. Juriji ob juž. železnicici.

Odbor omenjenega društva je imel v 28. dan februarja t. l. svoje posvetovanje. Iz zapisnika one seje povzamemo sledeče: Po pozdravu predsednikovem se prebere zapisnik zadnjega zborovanja in potrdi.

Društveni ravnatelj gosp. dr. Ipvac naznanja 1. da se je zaradi vrbovja, vrbovih sadik, kakerne nam je pri zadnjem zborovanju v svojem prednaučju priporedal potovalni učitelj kranjski g. E. Kramar iz Ljubljane, obrnil na centralni odbor kmetijske družbe štajerske ter prosil od nje vrbovih sadik, katera pa mu je prošnjo vrnila z opombo, da ima prošnjo po kmetijski podružnici Celjski uložiti, če hoče kaj doseči: on pa se je potem obrnil rajši na kmetijsko družbo kranjsko v Ljubljani z omenjeno prošnjo, kjer se mu je obljudilo 10.000 ko-

reninastih vrbovih sadik — brezplačno. Odbor vzame to prijazno naklonjenost kranjske družbe radostno na znanje.

2. Vransko šolsko vodstvo prosi cepičev.

3. Krajni šolski svet v Brezuli pri Račjem prosi divjakov.

4. Sadjerec na Ljubnem prosi cepičev.

5. Neki sadjerec prosi podpore.

Prosilcem za cepič ali divjake se je deloma že ustreglo; a drugim se pa še ustrezje. Denarne podpore pa društvo do sedaj dajati še ne more.

6. Slavni okrajin odbor Ormožki naklonil je društvu 20 gld. podpore. — Odbor z veseljem to jemlje na znanje.

7. Od c. kr. namestniškega svetovalca gosp. Haasa došlo poročilo zadevajoče ukaz c. kr. namestništva v Gradcu, kateri navaja izjavo deželnega odbora štajerskega o nastavljanju potovalnih učiteljev in podpori 900 gld., katere v ta namen dovoliti namerava — se prečita in se vsestransko o njem posvetuje in sklene odgovoriti primerno.

Odbor sklene, da naj bode prihodnji občni zbor 27. marca t. l. ob 2. uri popoludne s sledenjem obravnovalnim redom. 1. Poročilo o društvenem delovanju. 2. Blagajnikovo poročilo. 3. Prednaučje. 4. Predlogi in nasveti društvenikov.

Izmed stavljene predlogov omenim le onega g. M. Vošnjak-a, kateri hoče, da naj si društvo osnuje svoj strokovnjaški list vzajemno s hmeljarškim društvom v Žavei. Ko je g. M. Vošnjak svoj predlog utemeljil, vsprejme se in sklene s hmeljarškim društvom v Žavei o tej zadevi takoj v dogovor stopiti.

G. Vošnjak dalje nasvetuje, da naj društvo prihodnjo jesen napravi sadno razstavo v Sevnici. — O vsprejetji tega nasjeta bo določeval še le občni zbor 27. t. m.

V. Jarc.

Daneski številki „Slovenskega Naroda“ priloženi je priloga: „Kdo je mojster in kdo — skaza“, na katero čest. čitatelje opozrujemo. (155)

Tuji:

dne 7. marca.

Pri Slovu: Albin z Dunaja. — Lavrenčič iz Postojne. — Gotthardt iz Reke.

Pri Maliču: Deutsch z Dunaja. — Munteanu iz Trsta. — Clar z Dunaja.

Pri avstrijskem cesarju: Janežič iz Reke. — Medic iz Nove vasi,

Meteorologično poročilo.

丹	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
7. marec	7. zjutraj	734.88 mm.	+ 0.8°C	sl. zah.	obi.	
	2. pop.	733.99 mm.	+ 4.8°C	sl. zah.	d. jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	732.51 mm.	+ 2.8°C	sl. svz.	obi.	

Srednja temperatura + 2.8°, za 0.2° nad normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dne 8. marca t. l.

		gld.	kr.
Pšenica, hektoliter		8	23
Rež,		6	1
Ječmen		5	36
Oves		3	25
Ajda		5	53
Prosò		5	53
Koruzna		5	36
Leča		9	—
Grah		9	—
Fizol		10	—
Krompir, 100 kilogramov		3	38
Maslo, kilogram		1	—
Mast,		—	88
Šepi frišen		—	60
" povojen,		—	72
Surovo maslo,		—	85
Jajca, jedno		—	2
Mleko, liter		—	8
Goveje meso, kilogram		—	62
Teleće		—	60
Svinjsko		—	64
Koštrunovo		—	40
Kokoš		—	55
Golob		—	18
Seno, 100 kilogramov		2	23
Slama,		2	5
Drva trda, 4 kv. metre		7	40
mehka,		4	50

Dunajska borza

dne 8. marca t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79	gld.	75
Srebrna renta	80	—	85
Zlata renta	101	—	85
5% marčna renta	95	—	40
Akcije narodne banke	847	—	—
Kreditne akcije	325	—	20
London	121	—	50
Srebro	—	—	—
Napol.	9	—	60%
C. kr. cekini	5	—	70
Nemške marke	59	—	20
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	75
Državne srečke iz l. 1864.	100	gld.	170
4% avstr. zlata renta, davka prosta	102	—	—
Ogrska zlata renta 6%	121	—	90
papirna renta 5%	91	—	35
papirna renta 5%	88	—	70

5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	gld.	50	kr.
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	116	75
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	120	—	60	—
Prior. oblig. Elizabeth zapad. železnice	106	—	65	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	—	25	—
Kreditne srečke	100	gld.	174	—
Rudolfove srečke	10	—	20	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	—	116	50
Tramway-društ. velj.	170	gld. a. v.	232	25

JAKOB BURGER,

koncesijoniran zidarski mojster,

v Šiški št. 29. (150—1)

priporoča se za napravo stavbenih načrtov (planov) in proračunov, prevzame in izpelje povsod vsakatera zidarska dela po mogoča nizkih cenah.

V „NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani

je izšel in se dobiva Turgenjeva roman: NOV. Preložil M. Málorh. Ml. 8%, 32 pôl. Cena 70 kr.

Za znižano ceno

se morejo še dobiti sledeče

slovenske lepoznanke knjige:

I. zvezek, ki obsegata: Stenografija, spisal dr. Ribic.

— Životopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešeren ali Preširem, spisal Fr. Levstik. — Telecija pecenka, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribic.

— Pisma iz Rusije, spis

V torek, dné 11. marca t. I.
dopoludne ob 9. uri se bodo prodala vsa

hrastova drevesa

v baron Codelli-jevem gozdu na Dobrovi.

Pogoji se zvedo pri podpisem.

Anton Podkreischeg,
Rimska cesta št. 5.
(130—3)

Obleka na obroke!!

DUNAJ. (98—9)

Mariahilferstrasse 25.

Obleka za gospode. | Obleka za dame.
Ogrtači, Pomladanska obleka,
spomladanska obleka, dežni plašči,
salonska obleka itd. ženska ogrinjala itd.

Modno, rečno, ceno

prodaja tudi v provincije na mesečne obroke
ze dolgo let obstojeca in stoevce prodajalnica
narejene moške in ženske obleke

M. WOLF, DUNAJ,
VII., Mariahilferstrasse 25.
Natančneje vsakemu naročevalcu pismo.

Berolin. ● IVAN HOFF, c. kr. dvorni fabrikant sladnih preparatov na Dunaji. ● St. Peterburg.

Ivana Hoffa

Zdravilno pivo iz sladnega izlečka.

Proti občnemu oslabljenju, bolečinam v prsih in želodcu, sušici, redkej krvji in nerednim opravilom spodnjetelesnih organov, izkušeno kreplilo za okrevajoče po vsakej bolezni. Cena steklenici 56 kr.

Zasluzni diplom mejnaročne zdravstvene razstave v Londonu 1881. leta za medicinske tvarine in aparate v pospeševanje zdravja.

Podpisi:

Nj. veličastvo kraljica Viktorija angleška. — Nj. kr. visokost vojvoda Edinburški. — Spencer, predsednik razstave. — John Eric Erichsen, načelnik odbora. — Mark. H. Judge, tajnik.

Ivan Hoff

Koncentrirani sladni izleček.

Za bolne na prsih in plučah, zastarel kašelj, katare, bolezni v grlu.
— Sigurnega uspeha in zelo prijetno za uživati. — V flaconih po 1 gld.
12 kr. in po 70 kr.

Proti kašlu, hripavosti, bolečinam v prsih in želodcu, oslabljenju, sušici, slabej prebavljivosti, najuspešnejše krepilno sredstvo za okrevajoče po vsakej bolezni.

58 krat odlikovano. Ustanovljeno 1847.

Izumitelju in jedinemu izdelovalcu pristnih preparatov iz sladnega izlečka, gospodu

IVANU HOFF-u, c. kr. dvornemu založniku, c. kr. svetniku,

dvornemu založniku skoro vseh evropskih suverenov, Dunaj I., Tovarniška zaloge: Graben, Bräunerstrasse 8., tovarna: Graben, Bräunerstrasse 2.

Priznavanja in naročila visocih in najvišjih oseb leta 1882.: Cesarski visokosti nadvojvoda Karol Ljudovik, nadvojvoda Friedrich, kr. visokost princ Wales-ki, princesa de Ligne, vojvodinja Oldenburška, princesa Reuss, gč. pl. Ferenczy, čitaljica Nj. veličanstva naše presvetle cesarice, angleška bonne (varuhinja) Nj. cesarske visokosti princeze Marije Valerije, obitelj Metternich, Clam-Gallas, Karacsonyi, Batthyanyi, Rommer, nj. vzviš. fem. Filipovič, grof Wurmbrand itd. itd. — Priporočano po zdravniških prvakih, profesorjih dr. Bamberger, Schrötter, Schnitzler, Granichstätten in mnogo drugih Dunajskih.

Pet najnovejših poročil in zahval za ozdravljenje meseca septembra 1883. z Dunaja in z dežele.

Stotisočeri, ki so že nad vsem obupali, bili so rešeni po Ivan Hoffovi sladnih preparativ (zdravilno pivo iz sladnega izlečka), da so zadobili nazaj ljubo zdravje ter se ga še zdaj veselé. (Samolastno izrečene besed zdravljenih.)

Vaše blagorodje!

Celo leto sem trpel na mučnem želodčnem kataru in kašiji; zaman so bili vsi leki, dokler nesem rabil Vaših izvrstnih Ivan Hoffovih sladnih preparativ. Čez nekaj mesecev izostane kašelj, tek se vrne, in moje zdravje je bilo po Vašem Ivan Hoffovem zdravilnem pivo iz sladnih izlečkov popolnem popravljeno. Vzprejmite mojo iskreno zahvalo. Ob jednem piložim zahvalo v ogerskem jeziku, razglasite jo po širnem svetu.

Dr. Alojzij Nagy, župnik.

Vaše visokorodje!

Prosim Vas, da mi takoj kakor hitro možno pošljete 13 steklenic Vašega Ivan Hoffovega zdravilnega piva iz sladnih izlečkov in dva zavoja sladnih bonbonov po pošttem povzetji. Z veseljem konstatujem, da Vaše fabrikate prav rad rabim, ter da mi ugajajo in koristijo. Z visokim spoštovanjem

St Andrej pri Beljaku, 5. septembra 1883.

M. pl. Peichl, vodjeva soproga.

Zdravniško priznanje.

Častno mi je Vam naznjanati, da so se Ivan Hoffovi sladni preparati doslej pri vseh mojih bolnikih, kateri so že dolgo trpeli na težkem sopenji, slabem teku in prebavljenju, prav dobro obnesli; zatorej Vas vnovič prosim, da pošljete s poštним povzetjem in naslovom: "G. Ivanu Guschallu v Brnu" 28 steklenic zdravilnega piva iz sladnih izlečkov in 3 zavoje sladnih bonbonov.

Spoštovanjem

Grottava, 9. septembra 1883. Dr. Josip Frödes, prakt. zdravnik.

SVARILLO.

Zahtevajo naj se samo prvi pristni Ivan Hoffovi sladni preparati z varstveno znamko, katera je po c. kr. trgovinskem sodišči na Avstrijskem registrirana (slika izumiteljeva). Nepristnim izdelkom drugih nedostaje zdravilnih sokov zelišč in pravilno izdejanje Ivan Hoffovih sladnih preparativ ter po izjavah zdravnikov moglo celo škodljivo uplivati na zdravje.

Prvi, pristni, slizo razsnrujoči Ivan Hoffovi sladni bonboni za prsi zavit so v višnjev papir. Naj se izrečno le taki zahtevajo.

Ivan Hoffovi bonboni iz sladnega izlečka v višnjevih zavojih po 60, 30, 15 in 10 kr. (658—22)

Glavno zaloge v Ljubljani ima: Peter Lassnigg, trgovec s špecerijami.

Nadalje imajo zaloge: V Reki: Nic. Pavačić, droguist; v Gorici: G. Christoforotti; v Mariboru: F. P. Holasek, na glavnem trgu; v Ptuj: J. Kasimir, lekarnar; v Celji: J. Kupferschmidt, lekarnar; v Kranji: Fran Dolenc, trgovec.

Proda se

prodajalnica špecerijskega blaga mej postajama Trbovlje in Vode, pri cesti nasproti Ocvirka. — Natančneje se izve pri lastniku prodajalnice Jakobu Jevševar-ji št. 57 v Trbovljah. (131—3)

Proda se ali dá v najem mlin s tremi kameni,

prostornim stanovanjem in lepo lego v Kamniku. — Natančneje se izve pri E. Zangger-ji, trgovci v Kamniku. (137—3)

Tako delujejo.

Uspeh zajamčen.

Neizogibljivo!

Denar dobi vsaki takoj povrnjen, pri katerem ostane moj sigurno delujejoči

ROBORANTIU

(brado ustvarjajoče sredstvo)

brez uspeha. Ravno tako sigurno pri plešah, izpalih in osivelih laseh. Uspeh po večkratnem močnem utrenji zajamčen. Pošilja v steklenicah po 1 gld. 50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gld.

J. Grolich v Brnu.

V Ljubljani se dobiva pri g. Eduardu Mahr-u: v Trstu lekar Pavel Rocca; v Gorici lekar C. Cristoffoletti; v Reki lekar C. Šilhavy; v Celji A. Krisper; v Mariboru J. Martinz.

Ni sleparja! (696—16)

C. k. privilegij za zboljšanje šivalnih strojev.

Ivan Jax, v Ljubljani, Hotel Evropa.

Zaloge vsakovrstnih

šivalnih strojev

za družine in rokodelce, rabljivih za vsakatero šivanje. (113—3)

Eletna garancija!

Poduk brezplačno. Na mesečne obroke po 4—5 gl.

Zdatno znižane cene.

Kava

neposredno iz Hamburga

razpošilja kakor znano v izvrstni kvaliteti

Karl Fr. Burghardt, Hamburg,

v žakljih po 4³/₄ kg. netto, poštnine prosto z zavitem vred nemudoma po poštnem povzetju.

5 kg. av. v. gld.

Močca, pristna arabska, plemenita 6.30

Menado, izvrstnega okusa 5.40

Perl-Ceylon, jako fina in mila 5.40

Melango (zmes), posebno priporočati 5.30

Ceylon Plantation, jako slastna 5.—

Java, zlatorumenja, jako fina 4.70

Cuba, modrozelena, brillantna 4.70

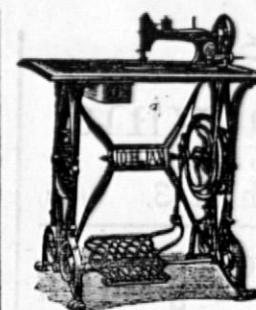
Afrik. Močca, fina in zdatna 3.90

Santos, fina in močna 3.55

Rio, okusna 3.25

Caj v izvrstnej izberi, 1/2 kile od av. v. gld. 1.—

(318—34) do gld. 6.—

Vinotoč
izvrstnega starega in novega
dolenjskega vina
iz Gadove peči, liter po 40 in 36 kr.,
v Lingarjevih ulicah št. 3. (154)

Restavracija ali boljša gostilna išče se v najem ali na račun.

Ponudbe naj se pošljajo upravnemu "Slovenskemu Narodu". (141-3)

Hiša na prodaj

iz proste roke, pol ure od Ljubljane na dolenjski cesti, v prav dobrem stanju, ima 5 kletij, vodnjak, grde za zelenjavno, vrt, senožet, njivo s kožočem, hlev in nov skedenj, vse okoli hiše. Proda se tudi brez zemljišča. V hiši je gostilna in trafka in je za vsako obrt. Na potoku se dā napraviti kovačnica, strojbenica in trdni hišni zid bi pripravljen za parni milin. Uzrok prodaje je bolehanje gospodinje, pogoj ugodni. — Pisma na: F. P. v Rudniku št. 17, pri Ljubljani. (148-1)

Na Turjaškem trgu št. 2

točijo se

Bizeljska vina

liter po 48 in 32 kr.

Tudi se tu dobē (146-2)

kranjske klobase in suho svinjsko meso.

Umetne zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem amerikanskem načinu
brez vsakih bolečin ter opravljiva plombovanja in
vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradeckyjevega mostu, I. nadstropje.

Rogačka kislina.

Štajerski deželni zdra-
vilni zavod.

Južno železnična postaja:
Poljčane.

Glasovite kislina z glavberjevo soljo, jeklene
kopeli, zdravilnica z mrzlo vodo, ozdravljenje
z mlekom in siratko. — Glavno označenje
boleznih prebavljivih organov.

Ugodno bivališče.

Saison od maja do oktobra.
Prospekti in naročbe za stanovanja na rav-
nateljstvo. (143-1)

Po mojem umrlem bratu Andreju Vodniku prevzel sem

gostilno in kavarno „pri malej kamnitez mizi“

v Spodnjej Šiški

in budem vedno stregel z izvrstnimi vini, okusnimi jedili ter s priznato
dobro kavo, kakor je že znano Ljubljanskemu občinstvu.

Za pogosto obiskovanje prosi

(151-1) Josip Vodnik v Spodnjej Šiški.

Livarna za železo in tovarna za stroje G. Tönnies-a v Ljubljani

kupuje

litto železo, baker in rumeno kovino

po najvišjih cenah.

Isto tam dobē dobrli liveci in železostružci (Eisendreher)
stalno delo.

Prevzetev restavracije.

S tem si dovoljujem naznanjati visokej gospodi, kakor tudi p. n. občin-
stvu, da sem prevzel

restavracijo v hotelu „pri Maliči“, Hôtel „zur Stadt Wien“.

ter se budem vedno prizadeval s točenjem pravih nepopačenih vin, naj-
boljšega Reininghauser-Jevega maronega piva, z dobro pripravljenimi
jedmi in točno postrežbo trajno pridobiti zaupanje častnih gostov.

Za mnogobrojni obisk prosi

z velespoštovanjem

Josip Trinker.

restavrant.

(140-2)

ERMACORI,

trgovinskem vrtarji,

v Gradišči h. št. 10 in v Igriških ulicah h. št. 5,
je osem dni

razstava cvetic.

Ustopenina 10 kr. — Otroci in dijaki so prosti.

Čisti dohodek je namenjen za uboge.

Vabijo se prijatelji cvetic. (153)

IVAN SOKLIČ, prej A. PRIBOŽIČ.

Zaloga

Bruseljskih klobukov.

Podpisani priporoča sl. p. n. občinstvu ve-
liko zaloga vsakovrstnih

klobukov za gospode

od 1 gl. 80 kr. višje; klobuke za dečke
po 1 gl. do 1 gl. 50 kr.; svilnate cilin-
dre po 4 gl. 50 kr. — Dalje imam v zalogi:

srajce in spodnje hlače za go- spode, vratnike, kravate itd.

Vnanja naročila izvršē se točno.
(132-2) IVAN SOKLIČ.

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 6.

Trgovski učenec,

zmožen slovenskega in nemškega jezika, vsprejme se v pro-
dajalnico mešanega blaga **Ludovika Wagner-ja** v Šo-
ščinu. (147-2)

Najboljša, zanesljivo kaljiva

semena,

kakor: domača, nemška (lucernska) detelja, vsake vrste
trava, velikanska pesa, pravi Ribniški krompir
in fižol, priporoča po najnižej ceni

(129-2)

Ivan Perdan.

Posestvo na prodaj.

V Sv. Trojški fari blizu cerkve proda se iz pro-
ste roke z jako ugodnimi pogoji **posestvo**, obstoječe iz
kakih 16 oralov njiv, travnikov in gozda. Na zahtevanje
proda se tudi vinograd. — Kdo želi kupiti, zvē natan-
čnejše pri županstvu v Tržiči blizu Mokronoga.
(152-1)

5000

1 (788-23)

ostankov sukna

(po 3—4 metre), v vseh barvah, za polno možko
obleko, pošilja po poštnem povzetji, ostank po 5 gl.

L. Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati.

Glavna zaloga za
Kranjsko pri
SCHUSCHNIK & WEBER
v Ljubljani.

Cena: v škatljah
po 5 kilo 10 gld.,
2 1/2 kilo 5 gld., v
takoim, 1/2 škatljah
(40 deka) 1 gld.,
1/4 škatlj (18 deka)
50 kr., 1/8 škatlj
(8 deka) 25 kr., 100
kosov 1/8 škatlj pa
12 gld. 50 kr.

Vojakom in pro-
dajalcem na drob-
no nad 5 gld. rabat
i franko pošiljatev.
(97-4)

Odlikovano z 18
svetinjami in spr-
čevali imenitnih in
merodajnih osob
in korporacij kot
najboljša in naj-
cenejša mast za
obutev in za
usnje za konj-
sko opravo in
pri vozovih, in
se že več let rabi
za lovske in po-
potne čevlje na
Najvišjem dvoru in
od njega najvišjih
lovskeh prijateljev,
da, pri izletih v
gore od Nj. Vel-
ičanstva cesarice.

◆◆◆◆◆

Grofovsko H. Attems-ova
semenska kulturna štacija
v Št. Petru pri Gradci na Štajerskem.

Razpošilja direktno:

originalno štajersko rudečo detelja, travna semena, krmske rastline, šta-
jersko rž in oves itd.

Visoka lega — v planinah — in skrbno obdelovanje zagotavljati našim semenom
na daleč okrog odločen uspeh. — Vse dežele z višjo gorkoto — in to je skoraj cela
centralna Evropa — iščejo v naših goratih deželah semen za setev. Štajerska rudeča
detelja, štajerska repa, štajersko zelje, štajerska rž, štajerski oves, štajerske ja-
belčne peške itd. itd. so že davno po vsem svetu za dobre specijalitete pripoznane. Mi
se pri tem sklicujemo na naše

travnate setve

in tu pridelana zelenjavina semena so se povsod dobro obnesla, kjer so je poskusili.
Priporočujemo tedaj vsem kmetovalcem naše pridelke.

Kataloge pošljemo na zahtevanje zastonj.

N.B. Ta zavod prodaja seme

samo po pravej vrednosti za rabo,

t. j. proračuni poprej njih kaljivost in čistost ter garantuje zato.
Mi čislamo sodbo vsake, korektno delačo semenske kontrolne štacije, ako se ta
tudi ozira na prakso. — Mi sami vse strogo kontroliramo. — Učni zavod vzprejema
tudi učence. (126-3)

ADOLF WERTHEIM

& Comp.

tovarna za blagajnice.

Praga. Dunaj. Pešta.

S tem naznanjamo, da smo naše

zastopništvo za Kranjsko

izročili gospodu

(120-5)

J. J. NAGLAS-u,

v Ljubljani, Turjaški trg št. 7.

Ta bode cenjena naročila vselej točno izvrševal.